

U J P E S T.

Társadalmi, hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Előfizetési ár:
 Egy évre 5 frt — kr.
 Fél évre 2 frt 50 kr.
 Negyed évre 1 frt 25 kr.
 Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket és nyilttereket
 felvesz a kiadóhivatal.
 Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Szerkesztőség és kiadóhivatal,
 hová a lap szellemi részét illető küldemények és előfizetések küldendők:
 VIII., Eszterházy-utca, 6. sz. I. emelet, 3. ajtó.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Hattyudalom.

Alig mult el csak egy pár hét, hogy örömtől hevült duzzadó kebellem a becület és közérdekért vérzett, sokáig pihent tollhoz nyultam, és szent fogadásomhoz hű maradva, mint a multban úgy a jövőben is a nép elhanyagolt érdekeit és elnyomott jogait gyenge erőmhöz és szerény képzettségemhez mértén képviselni akarni.

A reménynek elragadó szép viruló zöld folyondára futta be egész valómat, hogy az a nép melyért annyi önmegtadással harcoltam, hogy érte áldozattá is váltam, — ha más elismeréssel nemis, de legalább elvtársi barátságával és jóindulatával és ebből folyólag támogatásával megajándékozni bizonyára késni nem fog.

Pedig mily keserűen izlettette meg magát velem a csalódás mérges plántája.

Hogy a csalódások végzetlen hosszú láncolatából áll édes mindnyájunk részére ez a mulandó földi élet, azt tudtam ugyan, mert minden lépten nyomon ezen tapasztalattal nolens volens mint utkisérőmmel találkoztam. — Azonban hogy azt a csalódást valaha megérjem, miszerint az a nép, melyért a legterhesebb gondok jármába hajtottam fejemet, tartozó kötelezettségét irányomban azzal rója le, hogy hetenkint tíz krajczárnyi áldozatot szent ügyéért bámult bátorsággal küzdő személyemért hozni nem akar, azt az igaz egy élő magyarok istenére mondva soha nem hittem volna.

Borra, sörre, páliokára, mulatságra, dorbézolásra, fajtalanságra, minderre van a szegény népnél pénze; testet lelket megölő, órákig, vagy csak pillanatokig tartó élvezetekre kerül mindig e puauszhangokból soha kinem fogyó embereknek pénz a mennyi kell, csak győzze a zsidó a kék és élvezet tárgyait nyújtani, — de egy lapot fentartani, mely érdekeit képviseli, mely lelkét, szellemét nemesíteni akarja, arra nem képes, azt nem bírja ki, annak súlyos terhe alatt a dinom-dánomban elgyengült teste összeroskad.

Ennek szomorú tapasztalatára önakarlatlaul azt kérdezem magamtól, valjon „él-e még nemzet e hazán!” — és egy benső sugallat szomoruan azt válaszolja vissza, hogy „névben él csak de többé nincs jelen.”

És mintba ez igaz is volna.

A nép ajkán járja ugyan a magyar szó; járja pedig jobban, szebben, csengőbben mint hajdanta; de az csak divat lehet, mert a magyar szó mellett hiányzik a tiszta

és valódi magyar érzelem, hiányzik a lángoló hazafias eszme, hiányzik minden ami a magyar jellemre és tulajdonra kellene, hogy valjon.

A nép csak önmagának és önmagáért él, nem gondolván semmire és senkire, — megelégedezik magáról, saját érdekéről, — nem törődik kivel sem, sem hazával, sem nemzettel, sem közügygyel. — Gondolván jőjjön derű, vagy boru, jőjjön élet, vész, vagy halál, jőjjön mint jönni akar, vagy jönni kell, mi neki a világ az emberiség. — Jó lesz, rossz lesz, majd csak valahogy beletörődik.

Ez a meggondolatlan vétkes közöny észlelhető a magyar népnél, de különösen a világ minden zege zugából összetákolott ujpesztinél.

Pedig jó volna a népnek a halhatatlan Eötvösnek következő szavait megszivlelni és átérezni „legyen az, Isten, emberiség, család vagy hazza, de minden emberben saját személyén kívül kell lenni valaminek amiben és aminek élhessen.”

Hogy minek él a mi népünk azt már elmondottam.

Azoban én még sem okolom, még sem kárhoztatom a népet, hisz ő legkevésbé sem oka annak, hisz a legparányibb része nincs abban, hogy egy erkölcstelen, romlott jellemű kornak szerencsétlen kislelkű hajtása

De hát igazán sajtáságos és bámulatos tünemény az amit a népnél észlelek.

Ma meleg, holnap langyos, holnapután hideg. — Érzelmek különféle forrásokból fakadnak. — Könnyebb lenne a Nylusnak rejtélyes forrását szorgos kutatással feltalálni, mint azon forrást, melyből a nép érzelmeit s eszméit meríti.

Ma istenit, égbe emel valakit, holnap még dicsőíti magasztalja azt, de már holnapután ócsárolja, megveti, rágalmazza ugyanazt.

Ez annak ismérve, hogy anyaira megrendült és megingott benne a bizalom az emberekbe, hogy nemcsak másba, de önnön magába, sem bizik többé; — elvesztette tiszteletét maga előtt és ezért megvonja mástól is a tiszteltetést.

Oly ingatagga lett, hogy egy kis és csendes tavaszi szellő fuvalma meghajlithatja, pedig egykoron oly bámult erős volt mint a százados cser, mely a legdühösebb

fergetegeknek is ellentállani tudott — megtört rajta a boszus egeknek orkánja, anélkül hogy egy gyenge ágát is letörhetett volna róla.

Igy változott, ilyen lett a nép.

Ma viruló, édes kellemes tavaszt látnak szemei, és már holnap mert hazug és irigy ajkak azt élettelen fagyos télnek mondják, az előtte természeti szépségében nyilvánuló tavasz, az egész láthatáron neki is kopárnak s ridegnek tűnik fel.

Ezt érzék csalódásnak már nem nevezhetem, ez több annál, ez hallucináció melyben a nép annyi csalódás után szenved Tehát csak hallucináljon, mindaddig míg ki nem józanódik

De hát amint a józan ész nem várhatja be tétlenül a pusztító és romboló zivatart a mely egyszerre úgy sem támad, hanem támadását tüneményeivel jelezi, — úgy én sem várhatom be azt az időt hogy koldus tarisznyával mint lejárt nevű napszámosa a népnek küszöbről küszöbre, alamizsnát könyörögve vánszorogjam, hanem látva az álnok hamis próféták szájából kiömlő gázokból fejlődött terhes setet felhőket fejem felett, melyek reám lecsapni készülnek, — jónak találok az ujpesti közélet szinteréről mint a néptől nem pártolt és nem támogatott, bizalomvesztett gyanúsított egyén lelépni, átengedve a jövőre azon népboldogítóknak a szereplést, kik kegyeket kunyorálni tudnak, és kiket a nép kegyekre érdemesít is.

Önmegelégedéssel önérzetemtől eltelve, hogy mocsoktalanul és tisztán mint a ragyogó napnak sugarai, nagy és súlyos missziót végeztem sikerült, hagyom el a támogatástól megfosztva és a bizalomtól megvonva a nyilvános élet lázas küzdterét.

Elhagyom pedig még mindig vérző sebekkel, és mázsás súlyu terhekkal fedetten. Elhagyom nagy felelősséggel, amit szívesen hordok és amiről majdan a népnek az illetékes hatóság előtt számot is adok. — Elhagyom hozzáférhetlen megtámadhatlan becsülettel. — Elhagyom iszonyu hitetlennek tetszett keserű csalódással.

Ez utóbbi különösen és kimondhatlan nagyon fáj.

Mert én ki önként rabszolgája lettem a népnek kinek hátán mint Délamerikában ló helyett nyargalt minden ember, — mert én kiből, mint szobrász a kőből kénye-kedve szerint illetve amint jónak látja ki faragja alakját, úgy a nép is érdekeinek képviselőjére oda állithatott ahova legszük-

ségesebbnek találta, — mert én ki minden lében a kanál voltam, ott a hol a nép érdekei és jogai forogtak kérdésben, — most a zsidóságnak azt a váratlan örömet okoztam, hogy régen sóhajtott és várva várt az újpesti háladatos nép által előidézett bukásomnak szemtanui lehetnek.

Azonban ez csak látszólag az én szerencsétlen bukásom. — A bukás tulajdonképpen a népnek erkölcsi bukása, azé a népe mely az általam érdekében kifejtett actióban, támogatásának elvonásával, a köszönet és hála fejében mintegy azt mondja: „a mór megtette kötelességét a mór mehet.“

De hát én a népnek velem szemben kinyilvánított akaratával nem daczolhatok, mert övé az erő, övé a hatalom, és megyek.

És ha van és lehet a néphez még intézendő szavam, az csak ama jóakaró tanácsban nyilvánulhat, hogy azt a megszegyenítő jellemfoltot miszerint érzékkel nem bírt a becsületért, a társadalmi morálért, a közjó iránti lelkesedésért, érzékesével mossa le, hogy a foltnak rajta soba többé látszata ne legyen.

Legyen a nép a jövőben gránitszilárd oszlopa a becsület és jellemnek és akkor a bukást bukás többé nem követheti.

Utolsó szavam egy fohász, mellyel az egek áldását kérem e népre. — Isten önökkel!

Szterényi Bertalan

A törvényszék és gyilkosaim.

Kezeimben van a törvényszéknek eddig igazságszolgáltatásunkban páratlanul álló botrányos végzése, mellyel a rajtam Chapó — Beniczky és társai által elkövetett gyilkossági kísérlet félre tétetni rendeltetik.

Alantabb közlöm a végzést és az arra beadott felelő beszédet a kir. ítélő táblához.

A törvényszék, hozott hallatlan botrányos és gyalázatos a legelvetemedettebb bünt. csuful elűtő végzésével a nyomorult gazembereket

ebek módjára mint eddig tovább is futni és marni engedi.

De hát azért se baj! amit a törvényt ki játszva tenni elmulasztott a törvényszék, hogy hurokra fogatja a czimeres gonosztevőket a nyomorult gyilkosokat, hisszük és reméljük megteszi a kir. ítélő Tábla és ha esetleg az sem, bizonyára megtenni fogja majdan a kir. Curia.

Sorsukat mely részükre rendelve van el nem kerülnek e lelketlen és élhetetlen gyilkosok notandum ba bünöktől terhelt agyukat még idejekorán egy löveggel szét nem forgácsolják, vagy a büntetés elől Amerika gyarmatosítandó vad tartományaiba szökni jónak látni nem fogják.

Az igazságszolgáltatás érczes karjának súlyát nem érezte eddig velük; — a kir. törvényszék szégyenszemre magára a jogos gyanúsítás tüzes bélyegét sütvé megkimélte eddig Spangák e méltó társait a hivatalos gyilkos cim általános viselésétől.

Siralmas állapot biz ez egy országra nézve melyben egy törvényszék jelesül az országban az első, a bűnnek a legelvetemedettebb és legundorítóbb nemét a gyilkosságot oly végzéssel akarja elűtölni és eltussolni, melyben mindenről van említés csak a tulajdonképeni panaszolt és feljelentett bűnről nem.

Hogy minő kiszámítással és mily tendenciózusan kerül a törvényszék végzésében a panasznak leglényegesebb és legfontosabb tárgyát a gyilkossági kísérletet, az igazán a maga szemérmetlen nemében nagyszerű. — Még csak felemlíteni sem merésze a „gyilkossági kísérlet szót“ annyira tudatában van, hogy végzésével ő is legyilkolja a legszentebb jogot a hozzáférhetlen igazságot. — Retteg és fél mint az éjjeli kísértettől indokolni a félretételt és félelmében inkább indokolatlanul félre tenni rendeli az ügyet.

Hogy ennél különb igazságszolgáltatása a Zuluknak ne legyen azt már én hinni nem tudom.

De hát hadd mondjon maga a törvényszéknek itt folytatólag közölt végzése igazságos bírálatot annak alkotói fölött.

viritó, élénk lányka helyett egy halvány, bánatos asszony fogadta könnyező szemekkel, valami kimondhatatlan kínt s mégis gyönyört érzett, látván, hogy az sem boldog. S midőn ama könnyező szép szemekbe pillantott, mikből most a megtört szerelem sugárzott felé, megfeledkezve arról, hogy szemrehányásokat tegyen neki, karjaiba ölelé őt s Vilma zokogva nyugtatá fejécskéjét keblére. Egyszerre két forró könnyecsetet érzett homlokára hullani, ijedve pillantott föl Edére s látá, hogy ama mély, sötét szemekben könnyek ragyognak.

— Ede! — kiált fel szívszagató hangon — oh! bocsáss meg! Ha tudnád, mit érzek látva könnyeid, miket én fakaszték szemeidben, úgy bizonyára meg is bocsátnál nekem.

— Oh! miért, miért lettél másé, ha engem szeretsz?! — szólt az ifjú mély lélekzet után kifakadó keserűséggel s mély szemrehányással.

— Hallgass meg Ede! Szomorú igaz, a mit közölnöm kell veled, de épp azért jöttem ide, hogy igazoljam lépésemet. Ha tudnád, mibe került nekem lemondani rólad, midőn szerettelek, szeretlek még most is s olyannak nyujtani kezem, kit nem szerethetek. S miért tevém ezt? — folytatá az ifjú nő bánatos mosolyjal. — hogy atyámat a nyomor széléből megmentsem. Érté áldoztam föl eskümet, szerelmemet, mert ő speculációjával elveszté vagyonát s mi sem menthető meg, csak egy gazdag vő. Ez időben jelentkezett egy; a többi fölőseges mondanom, az áldozat én levék. Boldogtalan vagyok, mert szívem csak érted ég, feledni nem tudlak. Oh, Ede, távozz! Látásod boldog emlékeket kelt bennem,

5011
B885

Ő Felsége a király nevében.

A budapesti kir. törvényszék btó. oszt. személyes szabadság megsértése stb. miatt feljelentett Weizsmann Róza s társai elleni bűnygyben a kir. ügyészségnek 1885 évi 2243 sz. a. kelt indítványa folytán következőleg

Végzett.

A feljelentés.

I Weizsmann Róza irányában a btk 321 §-ába ütköző s fajtalanságra irányzott személyes szabadság megsértésének büntette és a 261 §-ba ütköző becsület-sértés vétségére vonatkozólag.

II. Chapó Géza irányban btkv. 473 §-ába ütköző személyes szabadság büntetésében való részességre vonatkozólag

III. Beniczky Antal, Uhlarik Károly Kovács Ferencz, Kemény Gábor, Lex Antal irányában félretétetik. Ellenben

IV. Chapó Géza ellenében a btk. 473. §-ába ütköző, hivatali hatalommal való visszaélés vétsége miatt az elővizsgálat elrendeltik. Ennek eszközölése végett az iratok a végzés jogerőre emelkedése után fognak vizsgálóbíróknak kiadatni.

Mert:

I. Weizsmann Róza terhére a feljelentésben előadott tényállás a Butt Julianna hajadon nő cseléd sérelmére elkövetett s a btkv. 321 §-ába ütköző büntetnek; — személyes szabadság megsértése. — fajtalanságra irányzott czélből azon részében, pedig melyszerint Weizsmann Roza Butt Julianna haját megtépte vagy részben kitépte volna ugyancsak Butt Julianna sérelmére elkövetett s a btkv. 261 §-ába ütköző becsület sértés vétségének tényálladékát állapíthatná meg.

Mindkét büntetendő cselekmény miatt a btkv. 322 s illetve 268 §§-ai alapján csak a sértett fél indítványára indítható meg a bűnvádi eljárás — minthogy azonban fel-

miknek örökre temetve kell lenniök; én másé vagyok, ne szeress engem, feleddj, légy boldog!

Az ifjú megfogá a remegő kezecskét, megszorítá azt bánata jelül s Vilma kérelmének, mely szent volt előtte, eleget teendő, szó nélkül távozott. Mit is mondhatott volna neki? — Ők el voltak választva örökre.

Vilma könnyezve nézett utána, fájt neki kimondhatatlanul, hogy azt, kit boldognak óhajtott volna látni, boldogtalaná éppén neki kellett tennie.

IV.

Hat év mult el ama szomorú jelenet óta s Ede még sem feledett. Behegedt ugyan a vérző seb, de az élet kevés örömet nyujtott neki. Legboldogabb percei azok valának, melyek elmúlt boldogságát rajzolták képzelete elé.

A kik ismerték őt, mind szerették és becsülték, mert nemes, önzetlen jelleme mindenki rokonszenvét megnyeré. Gráciz egyik legkeresettebb ügyvéde lón. Ismerősei csak azon csodálkoztak, hogy fiatal férfi létére kerül a hölgytársaságokat. Fürkészték az okot, kutattak, de az igazi nyomra sehogy sem akadtak, csak azt gyaníták, hogy valami szerelmi csalódás teszi őt oly nő-kerülővé.

Legjobb barátja volt neki az ifjú Soóváry, ki őt többször fölkeresé. Most is őt látjuk belépni Tavasz Ede dolgozó-szobájába, még pedig nyugtalan siető léptekkel s arczáról valami titkos öröm olvasható le, mit elrejtteni alig bír, bár mindenképen uralkodni igyekezett fölötte.

TÁRCZA.

Mégis egyesültek.

— Beszély. —

Kudelka Kornéliától.

(Vége.)

Ezalatt Ede czéltalanul haladt előre. Le volt sújtva; a külvilág megszűnt reá nézve, ő csak azt érzé, hogy Vilmát örökre elveszté s hogy ez őt megcsalá. Emlékebe idézte azon boldog perceket, miket együtt töltöttek, a lányka szép, tiszta lelkét s szíve sajgott azon gondolatra, hogy mégis képes volt őt megcsalni. Kinek higgyen ezután? — Futni, futni akart azon helytől, mely mindig csak ő reá emlékezteté; ki akará szívéből tépni a lányka képét, feledni akart.

Haza érvén, egy levélkét adtak át neki. Egy ideig felbontatlanul forgatá azt újjai közt, majd hirtelen felbontá s arca lángra gyúlt. A sorokat ő írta, ő, a hűtlen, kit még most is annyira szeretett; igen, érezte ezt, bár ől akarta önmagával hitetni, hogy többé nem szereti, hisz érdemtelen szerelmére.

E levélkében arra kérte et, hogy legyen ott másnap amaz erdei gyepplagnál. Lehetetlen leírni az érzelmeket, miket e rövid sorok az ifjú lelkében ébresztettek; szerelem, bánat, keserűség tomboltak szívében kétségbeeséssel vegyülve.

Másnap megjelent a kitűzött helyen. Sápadt, beesett volt arca, annyira megviselte őt a csalódás. Eljött, hogy szemére vessé Vilmának hűtlenségét, esküszegését s midőn az egykor oly

jelentő nem igazolja, de nem is állítja hogy Butt Juliánához oly viszonyban állana, melynek fenforgása a btkv. 113 §-a szerint indítványtételre jogosítva lenne ennél fogva a bűnvádi eljárás a btkv. 110 §-a alapján a jogosított indítványa nélkül meg nem indítható.

II. Ugyancsak a személyes szabadság megsértésének büntetvényben való részesség büntette miatt Chapó Géza ellen irányított feljelentés, az eddig előadott okokból félreteendő.

III. Beniczky Antal, Uhlarik Károly s társai ellenében feljelentés szintén félre teendő; mert a panasz most nevezettek ellen irányított részében bűnvádi eljárásra alkalmatlan. Ellenben

IV. Chapó Géza ellen a btk. 473 §-ába ütköző vétség miatt az elővizsgálatot elrendelni kellett; mert a panasz feljelentésben előadottak, ezen vétség tényálladékaának megállapítására alkalmasoknak látszanak.

(P. H.)

Kriszt,
alelnök.
Baló,
jegyző.

A beadott felelkezés így szól:

Tekintetes kir. fenytő törvényszék!

Az 5011/B. 1875 szám alatt hozott törvényszéki végzés ellen van szerencsém ezennel tisztelettel fellebbezni és a fellebbezésre szolgáló indokaimat röviden a következőkben előadni.

A tekintetes kir. fenytő törvényszék által hozott végzés azt a szomorú és sajnálatos benyomást teszi reám, mintha a panaszfeljelentésem tárgyát képező rajtam elkövetett gyalázatos bűn egy bizonyos célzattal megvizsgálatni azért nem rendeltetik el, nehogy botránys valódisága kitűnjék annak, miszerint előkelő állást elfoglaló közigazgatási hivatalnokok, ama őket illetett vádbeli nyomorult és gyalázatos bűncselekményre képesek voltak.

Ezen minden előítélet nélküli feltevésemet igazolni látszik azon felette fontos körülmény,

— Mi újság? — kérdé tőle Ede, kezét nyújtván neki, — arczodról valami örvendetést olvasok le. Szólj, barátom s ha téged illet, szívből részt veszek boldogságodban.

— Én is örvendek rajta, — szólt Béla. Majd feszült figyelemmel függesztvén szemeit Ede halvány, férfias arczára, melyet sötét szakáll körített s hirtelen e kérdéssel fordult hozzá: — Még mindig szereted Vilmát?

Ede fűrkészve tekintett Bélára, a kérdés meglepte őt. Hisz Vilmáról soha nem beszéltek ők együtt, mert Béla félt ismét fölszakítani a régi sebet, Ede pedig nem kérdezősködött felőle.

— Miért kérde? — szólt s hangjába megdöbbenés vegyült s sötét szemeit feszült várakozással függeszté Bélára.

— Miért kérde? — tört ki egyszerre Béla nem bírva magát tovább visszatartani, mert ő szabad, szabad lett újra! A köteleket, mely máshoz fűzé s mely tőled kegyetlenül elválasztá, széttepte a halál; ő szabad, érted-e? S még mindig szeret, igen s hogy miként, azt én tudom. Nem felelsz? — kérdé hirtelen, midőn választ e kitörő hévvel mondott szavakra nem kapott.

Ede ott állt szótlánul, mint egykor, midőn ama végzeteljes szavakat hallá ugyanezen ajkáról. De a mily más volt a hír, mit most közöltek vele, épp oly ellenkező volt az érzellem, mely szavaitól megfosztá s mely halvány arczába kergeté a vért. A boldogság oly váratlanul, oly hirtelen érte, hogy alig hihetett benne. Bélára tekinté s annak örvendő arca meggyőzé őt, hogy valóság mindaz, amit hallott. Mély

hogy míg a tek. kir. fenytő törvényszék jogilag igen helyesen indokolja a Weizsmann Rózára vonatkozó félretevését az ügynek, — addig a Beniczky Antal, Uhlarik Károly, Kovács Ferencz, Kemény Gáber és Lex Antalra vonatkozó vádnak félretétele bővebben nem is indokoltatik hanem egyszerűen az mondatik róla, hogy az „most bűnvádi eljárásra alkalmatlan.

Igazán furcsa jogi indokolása — de még furcsább jog fogalom az, melyet a tek. kir. fenytő Törvényszék ezen indokolással documentál.

Azon irtózatos és súlyos váddal szemben, mely panaszfeljelentésben Chapó Géza és társai ellen foglaltatik, ezen a részrehajlatlan igazságszolgáltatással csufos gúnyt űzni akaró lakonikus rövid minden törvényes czim nélküli indokolással csaknem nyíltan bevallva van, hogy megvizsgálatni elrendelő ilyen vádat a tek. kir. fenytő törvényszék előtt csak az képezhet, a mely ismert és hirhedt gonosztevők ellen irányul, — míg ellenben vádat, ha annak bármily szilárd jogalapja legyen is, nem képezhet az a jogosult panasz mely csengő és hangzatos nevű községi és megyei közigazgatási tisztviselők ellen emeltetik.

Hogy ez nem lehet oly igazságszolgáltatás melynek részrehajlatlansága és pártatlansága kifogás alá nem jöhet, azt említenem is teljesen felesleges.

Az igazságszolgáltató bíróságnak, ha az a szent eskükhöz kötött magasztos és fenséges hivatásának megfelelni akar, nem szabad hogy lelki szemei előtt más lebegjen, mint a tőle megtoroltatni panaszolt bűn, a mely pedig kell hogy megtoroltassék tekintet nélkül annak elkövetőjére, lett légyen az akár egy emberöltőn keresztül a bűn útjáról soha le nem tért gonosz által, vagy akár évtizedekig a becület álcája alatt a köz, a társadalom és a nyilvános életben szereplő egyéntől elkövetve.

A bűn megkell hogy ismertessék és mint olyan megkell hogy toroltassék mindenkor és mindenkinéi, bárki legyen is az aki azt elkövette, mert ez a valódi igazságszolgáltatás és

sóhaj fakadt fel kebléből, újra éledt, érzé, hogy a boldogság, a mit nem reménylett, fölvirradt neki is.

— Ha szeretem-e Vilmát? — szólt bensőségteljes hangon, — még kérdezheted? Szerettem őt az első percztől, melyben megpillantám s bár a sors elválasztott minket, szerelmem mindig a régi maradt. Csak most érzem, — folytatá visszagondolva az elmúlt hat évre, — mily kietlen pusztá volt nekem az élet Vilma nélkül. S most újra remélhetek! Hisz ő szeret! Te mondád, hogy szeret s valami ezt súgja nekem is.

Még egy ideig beszélgettek s abban állapotok meg, hogy egy év múlva meglepik a fiatal özvegyet, addig ne szóljon neki Béla semmit, annál váratlanabb lesz majd a boldogság.

Midőn baráti kezét fogtak, Ede rendesen oly komoly arca örömtől sugárzék; Béla is boldog volt elképzelve, hogy itt boldogot hagyott hátra s egy év múlva az lesz Vilma is.

V.

A tavasz zöldje borítá ismét az R. és F. községek közt elterülő ordóséget s a gazdag, bűja lombok közt vidáman csicseregtek az erdő dalosai. Két fiatal férfi halad az erdei ösvényen a nyári lak felé, ezek arca is örömtől sugárzik, bár az egyikén bizonyos feszültség látható. Midőn a tisztás közelébe jutottak, a fák mögöl Vilmát pillantották meg a gyepplagon. Ekkor hirtelen megállapogtak. Béla nem akará jelen-

csakis ezen elvet követni rendeltetése az égből a büntető bíróságoknak.

Azonban fájdalom! jelen esetben, midőn én egy rajtam elkövetett, az iratok közt lévő panaszfeljelentésben részletesen körülírt vérlázító bűnnek megbozulásáért folyamodom, a tek. kir. fenytő törvényszék az igazságszolgáltatásnak fő és alapelvét, a panasznak jogosult vagy jogosulatlanságáról való meggyőződés szerzését is megtagadja. előttem ismeretlen okból nem tartván szükségesnek és minden jogindokolás nélkül megengedhetőnek a vádbeli cselekménynek megvizsgálását.

Pedig amint Chapó Géza ellen a tek. kir. fenytő törvényszék az elővizsgálatot „hivatali hatalommal való visszaélés miatt“ elrendelni méltóztatott, indokolván azt azzal, hogy „a panaszfeljelentésben előadottak ezen vétség tényálladékaának megállapítására alkalmasoknak látszanak,“ — ép úgy elrendélnie kellett volna a többi általam panaszolt cselekmények miatt a vizsgálatot, annyival is inkább, mert a panaszolt egyéneknek terhére rótt vádat nemcsak számos tanura történt hivatkozással bizonyítani képes vagyok, de a tanuk kívül még a rajtam, előre felelt szándékkal elkövetett gyilkossági kísérletnek tényleges megtörténtét, egy kirendelt törvényszéki orvos által hivatalosan felvett és a fojtogatási nyomokat nyakamon konstatáló látletet is a legeklatán-sabban igazolja.

De a vizsgálatot elrendelni kellett volna már azért is, mert ha a panaszfeljelentésben foglalt vádak alaptalanok és csak dajkameséhez hasonló rémhistoriák szóval roszakaratú koholmányok melyeket jó kedvemben, mintegy vicből a fenytő hatóságnak feljelenteni annak félrevezetésére magamnak megengedtem, akkor azokat eo ipso megvizsgálatni kell hogy esetleg ezen bűnös és könnyelmű játékért, melyet egyrészt közigazgatási hatósági közegek mocsoktalan nevével, másrészt az igazságszolgáltató büntető bírósággal űzők, mint kamis vádaskodó megbüntettessem.

létével az első összejövetelt zavarni, visszavonult az erdőbe, míg Ede hangosan dobogó szívvel közeledett amaz emlékezetes hely felé. Két éve nem látá Vilmát. Ha amaz áttetsző halvány-ság s ama méla, bánatos kifejezés nem honolnak Vilma lilium arczán, úgy azt hitte volna, hogy mindaz, mi őket eddig elválasztá, csak ros álom volt, melyből hirtelen szép valóra ébredt, oly egészen a régi volt Vilma. Sokáig nézte kedves, bánatos arczát s úgy érzé, hogy most még jobban szereti őt, mint valaha. Egyszerre halk sóhaj lebbent el Vilma ajkairól, míg szép, szelid szemeit mintegy kéréleg emelé a ragyogó égre. Ede nem állhatta tovább, oda rohant, karjaiba ölelé imádottját s szó nélkül nyomá az oly hosszú ideig elfojtott szerelem tüzes csókját ajkaira.

Vilma nem sikoltott fel, meg sem volt lepve, ő álomnak hívé az egész jelenetet, hisz az utóbbi év alatt hányszor képzelé ezt így maga elé. Edére emelé örömtől sugárzó szemeit s így szólt édes, sutogó hangon:

— Óh! milyen szép tőled, hogy mégis eljöttél. Ha tudnád, hogy mily epedve vártalak bizonyára hamarab jöttél volna. De te nem jöhettél előbb, úgy-e Vilmádhoz? ki téged oly kimondhatatlanul szeret. Lásd, — folytatá édes beszédséggel s hozzá emelé szerelemtől sugárzó szép szemeit, — most már szabad mondanom, hogy szeretlek, hisz szabad vagyok. Ha feledtél volna a hosszú hét év alatt, mi lenne most belőlem? Eddig míg elvontunk választva, vigasztalt az a tudat, hogy te szeretsz s csak azért nem láthatlak, mert szent kötelek máshoz fűz engem. De azon egy év, mióta szabad vagyok s

De hát mindezek dacára a tek. kir. fenyítő törvényszék mint jogtudó bíróság nem látta szükségét annak fennforogni, hogy a panasz a mint én azt emeltem, megvizsgáltassék, amiért is tisztelettel kérem a tek. Törvényszéket, méltóztassék panaszfeljelentésemet a hozott és ezen beadványommal megfélebbezett végzéssel együtt a nagytekintetű kir. Táblához felterjeszteni, mely hiszem és remélem is hogy a jog és igazság szolgáltatás szentségét más latra téve és azt másként fogván fel, a bűn kiderítésének útját állani nem fogja és a vizsgálatot — Weizmann Róza kivételével, ki ellenében az ügy félretervése a világos törvényben gyökerező indokolt okok folytán általam is elismertetik — elrendelni kegyeskedni fog. — Budapest 1885. június 18. illő tisztelettel Szterényi Bertalan.

Különfelek.

— **Előfizetőinkhez!** Miután a lapunktól a nagy közönség a támogatást olyképen megvonta, hogy a bejött előfizetések az eddig felmerült nyomdai költségeket sem fedezik sőt hogy még a kiadott négy szám jóval többbe kerül, mint a mennyi pénzek befolytak, kénytelenek voltunk vérző szívvel bár e számmal, a lap további megjelenését beszüntetni. Midőn azon lelkes egy néhány elbarátunknak, kik készséggel járultak lapunk anyagi támogatásához szíves pártolásukért forró őszinte és hálás köszönetünket nyilvánítottuk ki, egyszersmint bátor vagyunk őket figyelmeztetni, hogy mindazok, kik előfizetéseket vissza kívánják, forduljanak levelező lapon hozzáunk, míg azok kik fennlévő követelésüket egyelőre nem óhajtják vissza, szerkesztőnkéntől időnkint irandó közérdekű könyvecskékkélfognak kielégíttetni.

— Gyanúsításunk. Mult számunkban irt vezércikkünk miatt, melyben Wolfner Lajos börtényarost ajánljuk legjobb meggyőződésünkben mint ez idő szerint az egyedüli alkalmas egyént bírónak, — azt a megbízható forrásból vett hirt vettük hogy az a gyanúsítás kapott Ujpesten szárnyra, miszerint mi Wolfner urtól, illetve a zsidóktól megvesztegettünk és azért ajánltuk mint antiszemiták Wolfner Lajost bírónak. — Panaszhangunkat személyünkre vonatkozólag e

te még sem kerestél fel, borzasztó volt reám nézve, mert azt kelle hinned, hogy elfeledtél a nem szeretsz többé. Csak hogy itt vagy ismét! Te szeretsz most is! — szolt egyszerre kitoró örömmel, — hisz sötét szemeid csak oly mély szerelemmel nyugosznak rajtam, mint egykor.

Ede édes gyönyörrel hallgatá az imádott lény oly régóta nélkülözött csengő, kedves hangját, édes vallomásait; örömmel legelteté szeméit az oly rég látott szép arcon, melyről lassankint eltűnt a halványság, a szerelem bitora váltá fel azt. Vonásait átlengeté a tiszta boldog szerelem.

— Szeretlek Vilma, — felelé Ede az ő érzelmeteljes hangján, talán még bensőbbben, mint hét év előtt, mert ez idő alatt irántadi szerelmem még szilárdult. Te vagy első, egyetlen s örök szerelmem.

Ekkor Béla szakítá félbe a boldogok csevegését, ki teljes meglepéssel látá a sugárzó örömet mindkettő arcán.

Majd a szülőket keresék fel s ezek örvendő szívvel adák áldásukat a fiatal párra s könnyebbülve sóhajtottak föl, látván leányuk boldogságát. Meg is érdemelte ezt a boldogságát. Meg is érdemelte ezt a boldogságot hősies, önmegtartadó áldozatáért.

Néhány hét mulva megáldá őket az R. községbeli lelkész. A szertartás után kimondhatatlan örömmel szorítá Ede menyasszonyát karjaiba, e szókat susogva fülébe:

— Fides kis feleségem!

lapokban még a közönség nem olvasta és nem olvashatta volna soha, ha e gyalázatos gyanúsítás reánk nyomorult sáfárok és éhbetetlen fari-zeusok által tendenciózusan nem terjesztetett volna el. — Midőn kijelentjük, hogy ez a gyanúsítás a legnemtelenebb és legalávalóbb rágalom, melyet csak valaha lelketlen és boszus emberek embertársukra terjesztettek, egyszersmind biztosítjuk a nagy közönséget, hogy nyomorúságos helyzetünkben, melyben az upesti nép nagyilekű kegyelméből élni, jobban mondva tengődni kénytelenek vagyunk, ugyan is elkelve egy kis vesztegetés t. i. a népnek megvesztegető támogatása. — Ha az szolgálhat gyanúsításunknak alapjául, hogy annyira vagyunk megvesztegetett pénzekkel spékelve, hogy csak napról-napra élünk és hogy lelkiismeretesen teljesített munkánk dicsőségét a nép látható sanyiló nyomorúságunkkal fizeti meg, akkor gyanúsításnak csak mindaddig, míg a nyomorúságtól fonnyadó test a gyalázatos gyanúsítást alaptalanná nem teszi. Ha a nép működésünk irányában oly könnyen elismerésre volna kapacitálható, mint a mily könnyen gyanúsításra tudja magát elragadni, — hej! akkor mi szép és mi jó volna.

— **Mulatság** Az „ujpesti torna-egylet“ csarnokának felszerelése javára szombaton, 1885. július hó 4. én a rákospálotai parkvendéglő helyiségében táncszal egybekötött díszturnázást rendez. A rendező bizottság áll: Goll János, Györi Farkas Gyula, Kiss Béla, Biber Aladár urakból. Belépti-jegy 1 frt., családjegy 3 személyre 1 frt 50 kr., gyermek-jegy 20 kr. A zene kezdete este 6 órakor, a torna-gyakorlatok 7-kor, a tánc 8 kor. Hisszük, hogy e mulatságot a legszebb siker fogja koronázni, és tekintve a szép célt, a nagy közönségnek pártfogása hiányozni nem fog.

— **A függetlenségi kör mulatsága** igen fényesen sikerült, részt vett benne a polgárságnak színe java. Ami legszebb volt a mulatságban, ugy az nem volt egyéb, mint, hogy a nemes, nemzeti és vitélző zsidó publikum — mint igen helyesen tette — távollétével tündökölt. A zamatos magyar közönség pezsgő jókedv mellett a hajnal szürkületéig együtt volt és

aminó hazafias hangulat uralkodott, tán együtt maradt volna mindaddig, míg hazánkra a függetlenség reggele nem hasad. Azonban lévén a lelkes magyar társaság közt bort nem ivó egyén is, ki figyelmeztette a hazafias közönséget, hogy még mindig Tisza Kálmán él és uralkodik és nem ő hanem Gladston bukott. De azért csak összetartást független elemek! felvirad még a mi függetlenségünk hajnala is. — Nem hisszük, hogy megbízás nélkül visszatetszést szül, ha mi e helyen a kör nevében Czárllt úrnak a kör irányában mindenképen tanúsított előzőkény-ségeért és áldozatkészségeért köszönetet mondunk.

— **Both Ferencz** borbély urra vonatkozó utolsó számunkban közölt részét egyik közleményünknek oda kell hogy módosítsuk, miszerint megbízható egyéntől nyert értesülés szerint ő a szerkesztőnk élete ellen tört bérelt bandával semmi összekötetésben nem állt. Mi, ha e hír való és a ténynek megfelel, akkor készséggel Both úrtól engedelmet kérünk és hogy neve multkor felemlítettett, nem a mi hibánk, hanem egyszerű misztifikáció, melynek áldozata lettünk.

— **Az ipartársulatnak** a ministeriumtól történt visszaérkezett az alapszabályoknak folyó hó 17-én juttatta tudomására a szolgabíró a társulat ideiglenes végrehajtó bizottságának. Az alapszabályokon a ministerium részéről némi kisebb módosítások tétettek. Ezzel immár a társulat végleg megalakulhat és önálló működését megkezdheti. Mi üdvös munkát kívánunk a társulatnak, ami pedig ha valahol, úgy Ujpesten elkel.

Szerkesztői üzenetek.

— **Brassó.** Tudod már most mi a hála?! — ha nem tudod, ugy tudd meg, hogy az semmi más, mint a bukás. — De hát ilyen az upesti nép. Ha lehetséges és nélkülözni tudsz akkor ugyis tudod hogy mire van szükségem. — Elvárom már mielőbb. Üdvözöllek. — Pohl Károly úr. — Jól volna már Karikám ha már egyszer én hozzám is begurulnál.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Szterényi Bertalan.

BARTALITS IMRE

KÖNYVNYOMDÁJA

Budapest, VIII. ker., Eszterházy-utca 12. szám

elvállal mindennemű

nyomtatványokat

gyászejelentések, falragaszok, meghívók, iparágakra vonatkozó munkáskönyvek, egyleti alapszabályok, peres iratok, látogató-, bali-, belépti jegyek, nyugták és számlák s. a. t. csinos kiállításban és jutányos árak mellett.

